

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

עררים 2540-22 2541-22

לפני כב' יו"ר הוועדה, נדב כנען, עו"ד

אמא צפת בע"מ מס' 515545929
ע"י ב"כ עו"ד רועי פלר

העוררת:

נ ג ד

רשות המסים - היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
דוא"ל: corona.ararim@taxes.gov.il

המשיבה:

החלטה

1. לפניי בקשה להארכת מועד להגשת עררים עבור תקופות הזכאות מאי-יוני 2020 ונובמבר-דצמבר 2020, בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), תש"ף-2020 (להלן – "החוק").
2. המשיבה דחתה את הבקשות למענקים שהגישה העוררת עבור תקופות הזכאות שלעיל.
3. ביום 21.12.20 ו-15.8.21 הגישה העוררת השגות על החלטותיה אלו של המשיבה.
4. ביום 1.9.21 דחתה המשיבה את השגות העוררת.
5. למעלה משנה לאחר מכן, ביום 4.9.22, הגישה העוררת את העררים שלפנינו.
6. מאחר שהעררים הוגשו (זמן רב) לאחר חלוף פרק הזמן שנקבע לצורך הגשת ערר בסעיף 20(ב) לחוק (45 ימים), נדרשה העוררת לצרף להם בקשה להארכת מועד להגשת ערר, בהתאם לתקנה 9 לתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמינהל בוועדת הערר), תשפ"א-2020 (להלן – "התקנות").
7. אולם, לעררים שהוגשו לא צורפה בקשה שכזו, ולפיכך הנחתה מזכירות בית הדין את העוררת להגיש בקשה להארכת מועד בהתאם, על מנת שניתן יהיה לקלוט את העררים.
8. בהמשך לכך הגישה העוררת ביום 12.9.22 את הבקשה שלפנינו.
9. בבקשת הארכה טוענת העוררת כי מר אתגר דרעי, אחד מבעלי מניותיה, פנה ביום 15.8.21 למשיבה בדוא"ל בנוגע לקיזוז שביצעה בתשלומי המענקים שניתנו לה עבור תקופות זכאות אחרות. לטענת העוררת, בעקבות פנייתו זו שוחח נציג המשיבה עם מר דרעי בטלפון, והסביר לו כי בכוונת המשיבה לדחות את שתי ההשגות שהגישה העוררת (מושא העררים שלפנינו), אך שהיא לא תידרש להשיב את סכומי המענקים והמקדמות שכבר קיבלה עבור תקופות הזכאות האחרות, וזאת בתנאי שלא תגיש עררים על שתי ההחלטות בהשגות. לטענת העוררת, נציג המשיבה מסר באותה שיחה כי החלטה זו התקבלה ואושרה בידי

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

מנהל בכיר, שנכח אף הוא במעמד השיחה. העוררת מוסיפה כי על אף שהיא סברה כי היא זכאית בדין למענקים אלו (מושא ההשגות) היא העדיפה את הוודאות שבאישור הצעת המשיבה, ולפיכך נעתרה לה עוד במעמד השיחה. בהמשך לכך (ובאותו יום, 1.9.21) ניתנו כאמור החלטותיה של המשיבה שבמסגרתן נדחו שתי ההשגות.

10. העוררת טוענת כי על אף שקיבלה את הצעת המשיבה ולא הגישה עררים על החלטות המשיבה לדחות את ההשגות, המשיבה פעלה בניגוד להבנות שהושגו והחליטה, כתשעה חודשים לאחר מכן, לדחות גם את בקשותיה עבור תקופות הזכאות האחרות (יולי-אוגוסט 2020, ספטמבר-אוקטובר 2020, ינואר-פברואר 2021 ומרץ-אפריל 2021).

11. לטענת העוררת, ביטול ההסכמות על ידי המשיבה נעשה באופן מפתיע וחד צדדי, ובניגוד לחובות המנהליות המוטלות עליה לנהוג בתום לב ובהגינות. העוררת טוענת כי בנסיבות אלו חסימת דרכה מקבלת יומה בפני הוועדה יפגע בה באופן בלתי מידתי ושלא באשמתה. העוררת מוסיפה כי המשיבה לא הצביעה על כל שינוי בנסיבות או בעובדות המצדיק את ביטול ההסכמה שהושגה, וכי אין הצדקה לקפח את זכויותיה ולהפלות אותה ביחס לנישומים אחרים שבחרו לנהל את עניינם ולא להגיע להסכמות עם המשיבה. לבסוף טוענת העוררת כי במצבים שבהם המשיבה חרגה ממועדים שנקבעו לה (לרבות מועדים סטטוטוריים), נהגו בה ועדות הערר באופן מקל ובגמישות, וכי יש לנהוג בה (בעוררת) באופן דומה לאור הנסיבות שתוארו.

12. ביום 14.9.22 הורתה הוועדה למשיבה להגיש את תשובתה לעררים עד ליום 23.10.22. בהקשר זה יצוין, כי העוררת העלתה את הטענה המנהלית שלעיל, בנוגע להפרה לכאורה של ההסכמות שהושגו עם המשיבה, גם במסגרת העררים עצמם (ולא רק בבקשה להארכת מועד להגשת ערר).

13. ביום 24.10.22 ניתנה למשיבה, לבקשתה, ארכה להגשת כתב התשובה עד ליום 7.11.22.

14. ביום 8.11.22 (בחלוף המועד שנקבע לכך) הגישה המשיבה את תשובתה לעררים.

15. במסגרת כתב התשובה הודיעה המשיבה כי היא מתנגדת לבקשות העוררת להארכת המועד להגשת העררים. לטענתה, בהתאם להחלטות קודמות של ועדות הערר נדרשים טעמים מיוחדים להארכת מועד, ובהחלטות הוועדה נקבע כי לא קיימת סימטריה בנוגע לאיחורי הצדדים, שכן איחוריה של המשיבה אינם נובעים ממחדל אלא מהקושי לטפל בהשגות הרבות הממתינות להכרעתה.

16. המשיבה טוענת כי הטעם או הנימוק שניתן על ידי העוררת, לעניין ההסכמות שהושגו לכאורה והפרתן, הועלה בעלמא, מבלי שצורפה לכך כל ראיה או אסמכתא, וכי לאחר בדיקה שערכה אין בדברים ממש. לטענתה, מתרשמת שנערכה בתיק עולה כי נציג המשיבה שבדק את ההשגות ושוחח עם מר דרעי אכן סבר כי יש מקום לדחות אותן לגופן וכך עשה ביום 1.9.21, וכי בבדיקה שנערכה עמו כעת הוא הבהיר כי לא הבטיח לנציג העוררת את הדברים הנטענים כעת על ידה, וכי ממילא אין בסמכותו לעשות כן.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

17. ביום 8.11.22 הורתה הוועדה לעוררת להגיש עד ליום 13.9.22 את ההחלטות שקיבלה ביחס לתקופות הזכאות האחרות (שאינן מושא העררים שלפנינו) ולהבהיר האם הגישה עליהן השגות וקיבלה בעניינן החלטות.
18. ביום 10.11.22 הודיעה העוררת כי ביום 16.6.22 החליטה המשיבה לדחות את בקשותיה ביחס לארבע תקופות הזכאות הנוספות (יולי-אוגוסט 2020, ספטמבר-אוקטובר 2020, נובמבר-פברואר 2021 ומרץ-אפריל 2021), כי ביום 31.7.22 היא הגישה השגות על החלטות אלו, וכי מבדיקתה עולה שהשגותיה נדחו, אך היא טרם קיבלה את הודעות הדחייה בעניין.
19. עוד ציינה העוררת, להשלמת התמונה, כי ביום 29.9.21 דחתה המשיבה את בקשתה למענק עבור תקופת הזכאות מאי-יוני 2021, וכי ב-20.9.22 (כלומר כמעט כשנה לאחר מכן), הגישה השגה בעניין תקופת זכאות זו, שאותה דחתה המשיבה ביום 6.11.22.
20. ביום 13.11.22 הורתה הוועדה לעוררת להמציא את ההשגות שהגישה ביחס לארבע תקופות הזכאות הנוספות, שאותן הזכירה בהודעתה. באותו יום המציאה העוררת השגות אלו.
21. מעיון בהחלטות המשיבה מיום 16.6.22 ביחס לארבע תקופות הזכאות הנוספות, עולה כי הן התקבלו בהתאם לסעיף 12(ב) לחוק, כלומר מכוח סמכותה לתקן את החלטותיה הקודמות אם התגלו עובדות חדשות או נמצאה טעות בהחלטות. לפיכך התבקשה המשיבה ביום 13.11.22 להבהיר מהן ההחלטות הקודמות שאותן החליטה לתקן ומתי התקבלו.
22. ביום 20.11.22 (לאחר שחלף המועד לכך ומבלי להתייחס לכך) הגישה המשיבה את תגובתה להחלטת הוועדה. בתגובת המשיבה נטען כי היא סבורה שאין רלוונטיות להחלטות הקודמות ולהחלטות המתקנות נשוא תקופות הזכאות האחרות, אך מבלי לפגוע באמור הן צורפו לתגובה. מהמסמכים שצורפו עולה כי המשיבה קיבלה את ההחלטות המקוריות בימים 20.4.21 (עבור תקופת הזכאות ספטמבר-אוקטובר 2020), 29.6.21 (עבור תקופת הזכאות ינואר-פברואר 2021) ו-18.8.21 (עבור תקופת הזכאות מרץ-אפריל 2021). בהחלטות אלו קיבלה המשיבה את בקשות העוררת ושילמה לה את המענקים המבוקשים באופן חלקי או מלא. יוער כי ביחס לתקופת הזכאות יולי-אוגוסט 2020 לא צוינה החלטה מקורית (שאותה תיקנה לכאורה ההחלטה מיום 16.6.22).

דיון והכרעה

23. תקנה 6 לתקנות מסדירה את סמכותה של ועדת הערר להאריך את המועד להגשת ערר, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.
24. טעמים מיוחדים כאמור נבחנים בכל מקרה לפי נסיבותיו. במכלול השיקולים שניתן למנות בהקשר זה ניתן למנות את הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, משך האיחור או הארכה המבוקשת, טיבו ומהותו של ההליך, הסתמכות בעל הדין שכנגד וכן סיכוייו הלכאוריים של ההליך שאת המועד לנקיטתו מבקשים להאריך (ראו למשל בש"א 482/08 פ"כמ"נ' כונס הנכסים הרשמי (28.1.08)).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

25. לעניין הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, נקבע בפסיקה כי נדרש טעם בעל משקל משמעותי המצדיק סטייה מן המועדים המפורשים הקבועים בחוק לשם מימוש זכות הערר (ראו [בר"מ 2340/02 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת השרון נ. וכט אגא, פ"ד נז \(3\)](#))).
26. עוד נקבע, כי בשונה מאמת המידה של "סיבה מוצדקת" או "נסיבה סבירה" וכיוצ"ב, כאשר נדרשים "טעמים מיוחדים" להארכת מועד שנקבע בחיקוק, או אז תישקל הארכת המועד רק בנסיבות חריגות ומיוחדות, קרי – לא שגרתיות, המצדיקות את הארכת המועד, וכי ככלל מדובר בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטתו של העורר או בא כוחו (ראו ו"ע (י-ס) 1211-04-15 רז נ' **המועצה לייצור ושיווק דבש** (25.1.16)).
27. לצד זאת נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי במקרים שבהם מדובר בבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי נגד הפעלת סמכות של רשות לפי חוק סוציאלי, ניתן להקל במידת מה בדרישת הטעמים המיוחדים, שכן מטרתם של חוקים אלו מלכתחילה היא להיטיב את מצבם של מי שמוגדרים בחוק באמצעות מתן הטבות או תגמולים. לפיכך נקבע כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר את מיצוי ההליכים השיפוטיים (ראו בר"מ 6094/13 **מדהנה נ' המשד לקליטת עליה**, פסקה 11 לפסק הדין של השופט פוגלמן (10.12.13)).
28. כזה הוא ההליך שלפנינו, שבבסיסו הסדר סוציאלי שמטרתו להיטיב את מצבם של עסקים הזכאים למענק בשל השלכותיה הכלכליות של מגפת הקורונה. כאמור, אופיו הסוציאלי של ההסדר החוקי עשוי להצדיק הקלה, במידת מה, בבחינת ה"טעמים המיוחדים" להארכת מועד להגשת ערר (ראו ערר 2202-22 **טריפ כארט בע"מ נ' רשות המסים**, ניתן ביום 13.7.22, שאליו גם הפנתה המשיבה בתגובתה).
29. ואכן, סקירת החלטותיהן של ועדות הערר מלמדת על גישה ליברלית, באופן יחסי, במתן הארכות מועד להגשת עררים. אולם, אין להבין מכך כי יש להיעתר כעניין שבשגרה לבקשות להארכת מועד ככל שלא עולים טעמים מיוחדים כקבוע בחוק ולפי המבחנים שנקבעו בעניין זה בפסיקה. בפרט אמורים הדברים מקום שמתבקשת ארכה לפרק זמן משמעותי העולה על ימים אחדים.
30. במקרה שלפנינו, ההחלטות בהשגות ניתנו ביום 1.9.21, כך שבהתאם לפרק הזמן (45 ימים) הקבוע בסעיף 20(ב) לחוק, היה על העוררת להגיש את העררים עד ליום 16.10.21. אולם, העוררת הגישה את העררים כמעט שנה לאחר מכן, ביום 4.9.22 (ואף זאת מבלי שצורפו להן בקשות להארכת מועד. אלו הוגשו כאמור רק ביום 12.9.22, לאחר שמזכירות בית הדין הנחתה את העוררת להגישן).
31. הטעם שניתן בבקשות הארכה לאיחור זה הוא כי מר דרעי, אחד מבעלי המניות של העוררת, הגיע להסכמה עם נציג המשיבה (במהלך שיחת טלפון שנערכה בין הצדדים), שלפיה שתי ההשגות יידחו, אך העוררת תוכל לשמור בידיה את המקדמות והמענקים שכבר קיבלה עבור תקופות הזכאות האחרות, בתנאי שלא תגיש עררים על החלטות הדחייה של שתי

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ההשגות. לטענת העוררת, היא פעלה בהתאם להבנות אלו, אולם המשיבה הפרה אותן כתשעה חודשים לאחר מכן כאשר החליטה לדחות את הבקשות למענקים עבור ארבע התקופות האחרות: יולי-אוגוסט 2020, ספטמבר-אוקטובר 2020, ינואר-פברואר 2021 ומרץ-אפריל 2021 (שכבר אושרו או שעבורן ניתנו מקדמות), ובעקבות זאת העוררת נאלצה להגיש את העררים שלפנינו באיחור.

32. המשיבה הכחישה כזכור מכל וכל טענתה זו של העוררת, אם כי לא הכחישה את עצם קיומה של השיחה בין הצדדים, ואף לא ציינה למה היא נועדה ומה נאמר בה, האם הושגה בה הסכמה אחרת וכו'.

33. ראשית יש לומר כי טענתה זו של העוררת בנוגע להבנות שלכאורה הושגו בשיחה עם נציג המשיבה לא הוכחה כנדרש. מלכתחילה מדובר בשיחה בעל פה, ובהתחשב בהכחשה הגורפת של גרסת העוררת מצד המשיבה ונציגה כאמור, ישנו קושי לקבוע מה נאמר והוסכם בה ולקבל את הטענה כי אמנם הושגו בה הבנות כאמור. לכך יש להוסיף, כי מבחינה פרוצדורלית, העוררת לא צירפה לבקשתה הצהרה מטעם מר דרעי (בעל המניות שהשתתף בשיחה) המאמת את העובדות שביסוד הבקשה, כנדרש ממנה בהתאם לתקנה 6(א) לתקנות.

34. יודגש, כי אין כוונה להטיל דופי בתום ליבו של מר דרעי (או בנציג המשיבה), וייתכן בהחלט כי ארעה אי-הבנה מסוימת בין שני הדוברים, כך שכל אחד מהצדדים הבין את השיחה ואת ההסכמות שהושגו בה (ככל שהושגו) בצורה שונה. לפיכך, ומאחר ששיחה זו לא תועדה בזמן אמת ותוכנה לא הועלה על הכתב, באופן רשמי ומחייב, ספק אפוא אם ניתן מלכתחילה לקבל את טענתה של העוררת בעניין זה.

35. אולם מעבר לכך, וזה למעשה העיקר: גם אם נניח כי טענתה של העוררת נכונה (וכאמור, ישנו קושי ממשי לעשות כן), הרי שממילא היה עליה להגיש את העררים בסמוך לאחר קבלת החלטות המשיבה לדחות את בקשותיה ביחס לתקופות הזכאות האחרות, שכן החלטות אלו הן שהפרו לכאורה את ההסכמה שהושגה לטענתה עם המשיבה.

36. החלטות המשיבה ניתנו ביום 16.6.22, ומכאן שהיה על העוררת להגיש את העררים בתוך 45 ימים, עד ליום 31.7.22. אך בפועל, העוררת הגישה את העררים שלפנינו רק ביום 4.9.22 (ואף זאת מבלי לצרף להם בקשה להארכת מועד), כלומר למעלה מחודש לאחר שחלף המועד האחרון לכך. מכאן, שאפילו אם נלך כברת דרך לקראת העוררת ונניח כי האיחור הרלוונטי הוא של 34 ימים (ולא של 323 ימים), הרי שהיא לא סיפקה לו כל הסבר, וודאי שלא העלתה "טעם מיוחד", כנדרש כאמור.

37. כמו כן ניתן להוסיף, כי אי הגשת העררים עד ליום 31.7.22 מעוררת תהיה בהתחשב בכך שהעוררת לא שקטה על שמריה אלא הגישה השגות על ארבעת החלטותיה המשיבה בדיוק בתאריך זה. נשאלת אפוא השאלה מה מנע מהעוררת להגיש את שני העררים שלפנינו עוד באותו מועד. מכאן נראה כי ההסבר שהעלתה העוררת להצדקת האיחור ממילא אינו מדויק ואינו מלא, ולמעשה מתקבל רושם כי אין בידה הסבר של ממש לעניין זה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

38. לבסוף יש לציין, כי מאחר שהעוררת הגישה כאמור השגות על תקופות הזכאות האחרות ביום 31.7.22, הרי שפתוחה בפניה הדרך להגיש עררים על ההחלטות שיתקבלו בהשגות אלו, ככל שיהיה בכך צורך (העוררת ציינה בהודעתה מיום 10.11.22 כי נראה שההשגות נדחו, אך כי היא טרם קיבלה את ההחלטות בעניין).

39. יוער כי אפשרות זו הנתונה לעוררת, להגיש עררים ולקיים דיון ביחס לתקופות הזכאות הנוספות, מביאה לכך שיינתן לה יומה ועניינה יובא בפני הוועדה, גם אם באופן חלקי.

40. לנוכח המפורט לעיל הוחלט לדחות את בקשות הארכה, ולסגור את תיקי העררים שנפתחו.

41. לאור התנהלות הצדדים כפי שפורטה קודם לכן, אין צו להוצאות.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתנה היום, כ"ז חשון תשפ"ג, 21/11/2022, בהעדר הצדדים.

**נדב כנען, עו"ד
יו"ר הוועדה**